

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 162/2022**

De uitbreiding van de raadpleging van het Centraal Aanspreekpunt tot bepaalde bank- en financiële gegevens van een belastingplichtige is grondwettig

De programmawet van 20 december 2020 breidt de mogelijkheid voor de belastingadministratie om het Centraal Aanspreekpunt (CAP) te raadplegen uit tot de gegevens over het saldo van de bank- en betaalrekening en het totaalbedrag van bepaalde financiële contracten die door een belastingplichtige worden aangehouden. Het Hof verwerpt het beroep tot vernietiging tegen de uitgebreide verplichting om die gegevens aan het CAP mee te delen. Hoewel die uitbreiding een inmenging vormt in het privéleven van de belastingplichtigen en van de personen met wie zij die financiële verrichtingen hebben gedaan, beantwoordt zij aan een legitiem doel en is zij daarmee evenredig.

1. Context van de zaak

In 2011 heeft de federale wetgever het Centraal Aanspreekpunt (CAP) opgericht. Het CAP is een databank bij de Nationale Bank van België die een overzicht bevat van allerhande financiële gegevens, rekeningen en contracten die in België worden aangehouden bij financiële instellingen. Het CAP wordt gevoed door de bank-, wissel-, krediet- en spaarinstellingen. Het beoogt bij te dragen aan de strijd tegen fiscale fraude en tegen het witwassen van geld, de financiering van terrorisme en de zware criminaliteit.

Om onder meer de strijd tegen fiscale fraude op te drijven, breiden de artikelen 18 tot en met 22 van de programmawet van 20 december 2020 de mogelijkheid voor de belastingadministratie om het CAP te raadplegen uit tot de periodieke gegevens over het saldo van de bank- en betaalrekening en het periodieke totaalbedrag van bepaalde financiële contracten die door een belastingplichtige worden aangehouden.

Een non-profitorganisatie van wie het statutair doel bestaat in de vrijwaring van het privéleven van de burgers, haar directeur en een particulier vorderen de vernietiging van die bepalingen.

2. Onderzoek door het Hof

2.1. De bestaande modaliteiten van het CAP (tweede tot en met vijfde middel)

De verzoekende partijen bekritisieren de mogelijkheid voor de belastingadministratie om het CAP te raadplegen zonder dat de belastingplichtige hiervan gelijktijdig in kennis wordt gebracht. Zij bekritisieren eveneens de getrapte procedure die voorzien is voor het doorbreken van het bankgeheim. Die procedure bestaat in het eerst vragen aan de belastingplichtige om

de inlichtingen mee te delen en, wanneer die de inlichtingen verborgen houdt of weigert mee te delen, in het vragen van een toestemming tot opheffing van het bankgeheim en de mededeling van de inlichtingen door de financiële instelling.

Het Hof stelt vast dat die modaliteiten reeds vanaf het ontstaan van het CAP bestaan en dat zij niet werden gewijzigd door de bestreden bepalingen. In zoverre het gericht is tegen die modaliteiten, is het beroep tot vernietiging dan ook onontvankelijk.

2.2. De uitbreiding van de meldingsplichtige gegevens (eerste middel)

De verzoekende partijen roepen een schending in van het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de persoonsgegevens (artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie). Volgens hen schendt de verplichte mededeling aan het CAP van de periodieke saldi van de bank- en betaalrekeningen en van het periodieke totaalbedrag van de financiële contracten van de belastingplichtigen door de financiële instellingen, het recht op de eerbiediging van het privéleven van de betrokken personen en van de personen met wie zij die financiële verrichtingen hebben gedaan.

Volgens het Hof vormen het inwinnen en het verwerken van gegevens in verband met rekeningen en financiële transacties een inmenging in het privéleven van de voormelde personen.

Het Hof oordeelt evenwel dat de uitbreiding van de gegevens die moeten worden meegedeeld beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving. Die uitbreiding verhoogt de transparantie op fiscaal niveau en maakt het mogelijk om op efficiënte wijze en tegen lagere kosten belastingfraude te bestrijden. Zij komt ook ten goede aan andere entiteiten dan de fiscale administratie (de gerechtelijke overheden, de Cel voor Financiële Informatieverwerking en de inlichtingen-en veiligheidsdiensten) in het kader van hun opdrachten van openbaar belang.

Volgens het Hof was de wetgever er niet toe verplicht om een minimumdrempel in te voeren, aangezien een laag saldo op een rekening of een contract niet betekent dat er geen of weinig verrichtingen plaatsvinden. Het is immers aangetoond dat criminele organisaties dikwijls een groot aantal transacties van een relatief klein bedrag verrichten.

Het Hof oordeelt dat de beperking evenredig is met de daarmee nagestreefde doelstelling. De raadplegingsprocedure voor fiscale ambtenaren is immers strikt omkaderd, om oneigenlijk gebruik van de geraadpleegde gegevens te vermijden. Zo kan de bevoegde ambtenaar die gegevens slechts raadplegen wanneer hij beschikt over één of meer aanwijzingen van belastingontduiking en moet de belastingplichtige ervan op de hoogte worden gebracht. Iedere in het CAP geregistreerde persoon kan overigens zelf nagaan welke instellingen, overheden en personen zijn gegevens hebben opgevraagd. Ten slotte zijn alle betrokkenen onderworpen aan een geheimhoudingsplicht.

Volgens het Hof vormen die procedurele en inhoudelijke vereisten belangrijke waarborgen tegen willekeurige inmengingen in het privéleven van de betrokken personen. Een eventueel misbruik komt neer op een tekortkoming die niet voortvloeit uit de bestreden bepalingen, maar uit de houding en het handelen van de informatiegerechtigden. Het staat dan aan de bevoegde rechter om een dergelijke houding of handelen te sanctioneren.

Het Hof komt dan ook tot het besluit dat de uitbreiding van de meldingsplichtige gegevens het recht op de bescherming van het privéleven van de betrokken personen niet schendt.

3. Besluit

Het Hof verwerpt het beroep tot vernietiging van de artikelen 18 tot en met 22 van de programmawet van 20 december 2020.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)